

**Міністерство освіти і науки України  
Харківський національний педагогічний університет  
імені Г.С. Сковороди  
Жешувський університет (Республіка Польща)  
Педагогічний інститут Чендуського університету (КНР)**

## **Матеріали**

**IV Міжнародної науково-практичної конференції**

# **ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**12 грудня 2019 року**

**Харків  
2020**

вокальної освіти (італійської, російської, американської, української тощо), творче впровадження в заклади музичної освіти перспективного зарубіжного досвіду підготовки фахівців у вокально-музичній царині; підготовка кваліфікованих викладачів з вокалу в педагогічних університетах, на базі яких виникали й активно розвивалися музичні факультети та інститути; залучення співаків різних рівнів виконавчої майстерності (професійних виконавців, викладачів співу, студентів закладів вищої музичної освіти) до активної участі в концертній діяльності.

### Список використаних джерел:

1. Вэй Яо. Вокальное профессиональное образование в Китае в 20–30 годы XX века. *Ценности и смыслы*. 2012. № 3(19). С. 159-164.
2. Лі Мін. Рецепція європейського оперного мистецтва в китайській музичній культурі кінця XVIII — першої половини XX ст. [\*Культура України. Серія :Мистецтвознавство\*](#). 2018. Вип. 61. С. 157-166.
3. Чжао Фэйлун. Становление концертного вокального исполнительства в Китае в 20-30-е годы XX века. *Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики*. 2017. № 12 (86). С. 196–198.
4. Ша Ни. Национальные особенности становления системы дошкольного музыкального образования Китая. *Весті БДПУ*. Серія 1. 2018. № 3. С. 44–47.
5. 叶伯和.中国音乐史. 成都昌福公司.成都. 1922.
6. 孙继南《中国音乐通史简编》山东教育出版社, 山东. 1993.
7. 应尚能. 我的声乐经验. 人民音乐出版社, 北京. 1981
8. 汪之成. 俄侨音乐家在上海》的上海: 上海音乐学院出版社, 2007. 579 頁.
9. 邓光华. 《中国民族民间音乐》高等教育出版社, 2002 年 8 月. 424頁

## ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ВИЩОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ В КНР

**Ян Чженьюй**

аспірант кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи  
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди  
м. Харків, Україна

*У статті розкрито передумовами розвитку та становлення вищої музичної освіти в КНР які сприяли підвищенню рівня наукових досліджень у галузі музичної освіти, заснуванню журналів з музики, проведенню академічних конференцій, вдосконаленню методів викладання дисциплін музичного мистецтва та використанню досвіду іноземних фахівців.*

**Ключові слова:** *музичне мистецтво, студент, освітній процес, заклад вищої освіти, КНР.*

*The article deals with the prerequisites for formation and development of higher music education in the People's Republic of China, as they contributed to raising the level of scientific researches in the field of music education, setting up music journals, conducting the academic conferences, improving the methods of teaching the disciplines of music art and using the experience of foreign specialists.*

**Key words:** *musical art, student, educational process, higher educational institution, the People's Republic of China.*

Як давня культурна країна, Китай має історію музики понад 8000 років, найдавніша історія китайської музики відображена у музиці та танцях предків. Конфуцій був першою людиною, який сприяв переходу музичної освіти на абсолютно новий рівень. Але, як зазначено, в історичних записах, пізніше вона поступово занепадала. Стародавня музична освіта в основному виконувала соціальну функцію. Нині китайське суспільство постійно розвивається і просувається, змінюються також функції музичної освіти.

Вивчення історії розвитку музичної освіти в Китаї надає підстави стверджувати, що у різні часи вона мала на меті всебічно розвивати культуру підростаючого покоління. Сучасна китайська вища музична освіта ґрунтується на засадах гуманізму, цінностях світової духовної культури й невичерпному потенціалі національно-культурних традицій. Система вищої музичної освіти в Китаї формувалася упродовж багатьох століть.

Музична освіта в КНР – це невіддільна складова національної духовної культури. Проблеми освіти китайського народу, музично-естетичного виховання завжди були у центрі уваги видатних китайських філософів, науковців, діячів культури та мистецтва.

Проведений аналіз наукової літератури щодо передумов становлення вищої музичної освіти в КНР свідчить про дослідження їх в працях учених (Гуан Дієнхуа, Джоу Сяоєн, Лі Динвей, Пан Найсьєн, Сюї Ін, ЦзиньТелинь, Цзоу Бенчу, Чжоу Чанхай, Шан Дьясян, ШеньСян, Ши Вейджен та ін.).

Так, у статті китайського вченого Вей Ліміна підкреслюється важливість такої підготовки слухачів у китайських музичних мистецьких школах, яка обов'язково має урахувати традиції китайського народу. Зосереджуючи увагу на значенні етапності у музично-педагогічній роботі, автор визначає цінність індивідуального підходу до кожного майбутнього музиканта. Особливе значення надається формуванню вмінь бачити структуру матеріалу, який вивчається, нових відчуттів, знайдених саме в процесі виспівування даного твору мають поєднуватися зі сформованими раніше навичками [1].

У своєму дослідженні Лю Веньцзун характеризує твори старокитайського філософа Сунь-Цзи (315-236 до н. е.), який у своєму трактаті «Про музику» і в праці «Записки про музику» висловлював думку, що, людина «не може обходитися без музики, а музика не може не мати відповідного вираження... Всі музичні звуки йдуть від людського серця. У ньому народжуються звуки, що втілюються в людському голосі» [2].

Майбутній музикант не може пасивно сприймати слуховий образ і залишатись на рівні первинного емоційного відгуку, тому що йому необхідно осягнути всі рівні слухового образу твору, проаналізувати ідейно-образні звукові та почуттєві аспекти, що є важливим для відтворення художнього образу твору. Крім того, це відтворення не може бути лише «скопійованим». «Художнє сприйняття – це, перш за все, акт «співучасті» та «співтворчості» автора музичного твору та його виконавця» [2].

Прихід «Культурної революції» серйозно позначився на розвитку музичної освіти в КНР. У цей час політичний рух продовжував впливати на освіту, зокрема і на музичну освіту. За два роки з 1958 по 1960 рр, це був період «великого стрибка в освіті», музичні кафедри коледжів були об'єднані в професійні мистецькі коледжі. У 1966 р. вища музична освіта в КНР пережила етап «Культурної революції». До 1969 р. діяльність закладів музичної освіти була повністю припинена, та музична освіта втратила своє значення.

Після заснування Нового Китаю, зміст професійної музичної освіти було переоцінено та її статус значно піднявся. Центральний уряд сприяв відкриттю нових коледжів музичної освіти. З'явився новий етап професійної музичної освіти. Орієнтуючись на кращий зарубіжний досвід, у Китаї було приділено значну увагу вивченню та дослідженню зарубіжної музичної культури та мотивації фахівців з музичного мистецтва щодо поїздки за кордон для подальших досліджень. У музичних закладах вищої освіти було перекладено велику кількість іноземних книг та навчальних програм з музичної освіти.

Для того, щоб дати можливість студентам краще популяризувати традиційну культуру народної музики, Міністерство музики спеціально запропонувало пропагувати та вивчати китайську народну музику: спів народних пісень; запрошення народних артистів до шкільного викладання; створення великої кількості професійних курсів з етнічної музики. У різних музичних школах також були створені інститути народної музики. У 1963 р. Пан Чжоу Енлай, колишній прем'єр-міністр Китаю, одного разу сказав: "Ми хочемо відкрити власну національну професійну музичну академію". Тому було створено університет під назвою "Китайська консерваторія музики", який мав спрямування на розвиток національної музики.

Розпочинаючи з 1980-х, усі музичні коледжі були затверджені державою як уповноважені підрозділи розвитку вищої музичної освіти в КНР. У 2005 р. основні вищі музичні школи КНР отримали дозвіл на докторські підрозділи, у даний час було відкрито і магістратуру з музичної освіти. Окрім дев'яти спеціалізованих коледжів вищої освіти, створених після заснування КНР, відкрито вісім загальноосвітніх мистецьких коледжів з музичними коледжами та кафедрами, 32 середні музичні школи.

Протягом багатьох років професійні музичні коледжі проводять обміни студентів з десятками країн та регіонів світу, у Китаї з'явилася велика кількість майстрів з музики, докторів, видатних композиторів та виконавців музичного мистецтва.

Отже, передумовами розвитку та становлення вищої музичної освіти в КНР стало підвищення рівня наукових досліджень у галузі музичної освіти, заснування

журналів з музики, проведення академічних конференцій, вдосконаленні методів викладання дисциплін з музичного мистецтва та використання досвіду іноземних фахівців. Слід зазначити, що для становлення вищої професійної музичної освіти в Китаї впроваджено в освіту велику кількість зарубіжної музичної літератури та зроблено чимало досягнень у галузі досліджень з музичного мистецтва.

#### **Список використаних джерел:**

1. Вей Лімін. Музичне навчання майбутніх учителів музики на основі традицій Китаю та України. *Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей* : зб. матер. VII педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О. П. Рудницької. Чернівці : Зелена Буковина, 2010. С.154-155.
2. Лю Веньцун. Формування вокально-педагогічної майстерності майбутнього вчителя музики на основі традицій Китаю та України : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2016. 208 с.

## **EXPERIENCES FROM PARENTAL GUIDANCE IN NORWEGIAN SHELTERS**

**Sollied S.**

PhD in Pedagogy, Associate Professor  
UIT, Arctic University of Norway  
9037 Tromsø, Norway

**Key words:** *parental guidance, domestic violence, ICDP, relational perspective.*

**Introduction.** In the preface to the Plan of Action against Domestic Violence 2014-2017, *A Life Without Violence*, (Justis og beredskapsdepartementet, 2013) the Government in Norway defines domestic violence in a way that calls for a broad-spectrum effort, where one must use both crime policy, gender equality policy, social policy and health policy tools, if one is to succeed in this matter. The Norwegian Directorate for Children, Youth and Family Affairs (Bufdir) was commissioned to adapt and test the parent guidance program International Child Development Program (ICDP) for parents in shelters. Facilitator training for shelter centre staff consists of six training days. In addition, the candidates must follow through self-training with parent groups and attend two counselling days during the self-training period, as well as prepare a written report related to the training of the parent groups.

Employees from a total of six shelters participated in the first certification process, starting in 2014. Sissel Sollied and Astrid Flacké were hired by Bufdir to prepare an evaluation report from the *Adaptation and Testing of ICDP in Shelters*, and they also participated as ICDP trainers in the process (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, 2016) Sollied is an Associate Professor at the Department of Teacher Education and Pedagogy, at UIT, the Arctic University of Norway. Flacké is a college lecturer at VID scientific college.

**Research questions.** Evaluating the adaptation and testing of ICDP in shelters had these research question:

дослідженнях вітчизняних і китайських учених

**Сергєєва О. А.**

Розвиток науково-дослідної компоненти в освітньому процесі закладів вищої освіти США 314

**Хоу Ісюань**

Проблеми стимулювання майбутніх учителів хімії до професійної самореалізації в освітньому середовищі України і Китаю 318

**Хуан Тівень**

Особливості організації освітнього процесу студентів-музикантів у закладах вищої освіти в КНР 321

**Чжан Ян**

Вплив національно-культурних традицій на розвиток музичної освіти в КНР (друга половина XX ст.) 323

**Щебликіна Т. А., Джоу Юнь**

Історичні передумови розвитку вокально-педагогічної освіти в Китаї 327

**Ян Чженьюй**

Передумови становлення вищої музичної освіти в КНР 330

**Sollied S.**

Experiences from parental guidance in Norwegian shelters 333

**张国民**

未来的编舞者必须在教孩子跳舞之前做好充分的准备。

**Чжан Гомінь**

Підготовка майбутніх хореографів для роботи у дитячих танцювальних колективах КНР 337

## **Секція X**

**Актуальні питання професійної підготовки фахівця**

**Васильєва О. В., Чень Жуйцзюнь**

Проблема формування вміння виконавської інтерпретації в майбутніх викладачів вокалу 342

**Єпіхіна М. А.**

Наукові підходи у дослідженні партнерської взаємодії майбутнього вчителя початкової освіти 345

**Кабанська О. С., Пліс В. П., Стрельченко Д. В.**

Використання цифрових технологій у професійній підготовці майбутніх вчителів-філологів 348

**Кайдалова Л. Г., Фесенко В. Ю., Шварп Н. В.**

Технологія змішаного навчання у підготовці майбутніх фахівців охорони здоров'я 351

**Климентьєва О. С.**

Підготовка майбутніх правоохоронців до розв'язання конфліктів 355

**Корнюш Г. В.**

Медіаграмотність викладача іноземної мови як вимога часу в контексті вирішення завдань іншомовної підготовки студентів закладів вищої освіти 358